

22120181

MACEDONIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
MACÉDONIEN A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
MACEDONIO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Thursday 10 May 2012 (morning)

Jeudi 10 mai 2012 (matin)

Jueves 10 de mayo de 2012 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is *[25 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[25 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[25 puntos]*.

Коментирајте еден од следниве:

1.

Утредента, пред изгрејсонце Никола и син му Бошко стоаа крај ѕидот одбележувајќи го местото со гребење каде што некогаш бил капицикот кој стотина години ги поврзувал куќите на дедо Михаил и амџа Сабит. На едните низ капицикот им било поблизу до џамијата, а на другите до градините во Чаир и до гробиштата.

5 Кога синот се качи на скалата и ја одкорна првата тула со ѕидарскиот чекан старецот длабоко воздивна.

– Знаеш – рече Никола – кога умре дедо ти Михаил низ капициков го носеа пијани луѓе. Се сопнаа и со се ковчегот летнаа во дворот на амџа Сабит. Оние што одеа напред беа раскрвавени, врз нив лежеше дедо ти. Се стрчавме да ги кренеме луѓето и да го вратиме покојникот во ковчегот, но тогаш дедо ти Михаил стана и со прекор се загледа околу себе. Пијаните кога го видоа тоа фатија пустина, гас преку глава, низ дворот на амџа Сабит. Дедо ти од тој ден проживеа уште десетина години, а капицикот цела Гази Баба го нарече Џенет капицик, но откако ти се роди, мајка ти, знаеш, сум ти раскажувал ...

15 – Знаам, знаам, ми раскажувале и други – потврди синот и му ја подаде втората тула на татка си.

– Пред поплавата – продолжи таткото.

– Ги знаам сите случки! – нервозно дофрли синот.

– Пред поплавата, во Скопје, занаетот почна да изумира во чаршијата. Со денови никој не го пречекоруваше прагот на дуќанот. Бевме решени да го затвориме и да се вработам некаде на државно. Уште не можам да го заборавам вкусот на туршијата, четирипати неделно јадевме туршиени пиперки полнети со ориз, а трипати грав. Тие денови амџа Сабит, кој од дрвенарија правеше само налани, разгласи дека во дуќанот на Михаил се прават најубавите налани и работата тргна како улава. Толку добро ни одеше што не знаевме што да правиме со парите. Кај нас тргна, а кај амџа Сабит секна работата. Дедо ти Михаил веднаш почна да ја дели работата со амџа Сабит, но мајка ти се вмеша, неколку пати бегаше кај нејзините, а за да се врати бараше да го засидаме капицикот.

– Пак се лоши времиња, не оди работата – изусти синот и му подаде тула на татка си.

– Во чаршијата, на десетина години доаѓа, има-нема, но за една скромна живејачка секогаш се собирало. Треба да се има верба дека на овој свет сите се среќни и дека така ќе биде на веков, само ако изутрина и пред спиење му се помолиме на Бога. А ние со капициков им го затворивме патот, треба да вртат по горната улица за да одат на молитва.

– Ги протри Никола рацете од кошулата и со двете дланки помина од набразденото чело до брадата. Ја крена главата кон небото и го виде амџа Сабит како го отвара капицикот, тргнат на утринската молитва пред изгрејсонце, тропа на прозорецот и довикува по соседот Михаил, па двајцата како да лебдат заминуваат: едниот кон џамијата на утринската молитва, а другиот кон чаршијата да ги отвори дуќаните.

– Мораме да побрзаме, ќе се раздени! – молежливо изусти старецот.

Стево Симски, *Џенет Капицик* (2000)

2.

Есен во Скопје

- Паѓаат деца скејтери,
ќерамиди од есенски куќи,
Паѓаат плуканици. Белите гуми за цваќање
најубаво поцрнуваат врз плочките на тротоарите.
- 5 Паѓа слана, па сончева светлина, па магла.
Паѓаат пердуви од непреселници,
татковци и дедовци на ролерки,
безобразни пешаци на пешачки,
високи штикли на коленици.
- 10 Паѓаат листови на жени,
под стебла а врз кревети
Сè паѓа: брезата и берзата
бербата и вербата, довербата.
Наскоро ќе падне првиот снег
- 15 а за некој месец и последниот.
Потоа едно време нема ништо да паѓа.
И сè така, во круг, исто и најздодевно
Јово на ново, Славе од Влае, од празно во бездна ...
Сè додека не почнат да паѓаат првите грутки земја
- 20 врз твојот сандак под земја,
во некоја доцна, сончева есен во Скопје,
нималку различна од оваа.

Јовица Ивановски, *Деновие ако не и уиџре* (2009)